

Institutionen för skoglig resurshushållning

Sören Wulff

2011-09-10

INSTRUKTION

FÖR FÄLTARBETET MED INVENTERING AV

GRANBARKBORREANGREPP

ÅR 2011

Postadress

901 83 Umeå

E-post

Soren.Wulff@resgeom.slu.se

Besöksadress

Skogsmarksgränd

Tel.

090-786 83 52

INLEDNING

En övervakning av skogsskador sker inom Riksskogtaxeringen (RT) genom objektiva inventeringar. RT har under lång tid samlat in data rörande skador. Även om det i RT sker en kontinuerlig uppföljning av de viktigaste skadesymptomen saknas ofta möjligheten att på ett lämpligt sätt följa upp regionala skadeutbrott. Anledningen till det beror på inventeringens design såsom stickprovets storlek och en lång fältsäsong. En inventering utförd inom aktuell lämplig tidpunkt och inom ett begränsat område förbättrar avsevärt möjligheterna att presentera betydelsefull information kring aktuella skadegörare. En riktad övervakning och breddning av datainsamlingen resulterar i en effektivare övervakning av skador på skog och ger en ökad precision av skattningar. Målet för den riktade inventeringen ska variera beroende på vilka skador som för tillfället är mest relevanta och för vilka det finns uttalade behov av information. Inventering ska vara åtgärdsorienterad. Tidigare utförda inventeringar är angrepp av törskatesvamp på tallungskog i Norra Norrland (2007 och 2008), angrepp granbarkborre i Götaland (2006 och 2007) samt askskottsjukan i Götaland (2009 och 2010). Årets riktade skadeinventering är inriktad mot angrepp av granbarkborre i Södra Norrland. Inventeringen genomförs i Västernorrlands län och ett urval av RT permanenta provytor återbesöks under tiden 12 september till 7 oktober.

1. PROVYTAN

Inventeringen utförs på ett urval av RT permanenta provytor. Aktuell provyta har 25 m radie. Utför inventeringen endast i aktuellt bestånd (bestånd som är beskrivet i ytlistan).

4.2 Identifiering av provytan

DATUM Inventeringsdatum
Registreras som årtal - månad - dag , exv 060630

AR Inventeringsår RT
Se traktlistan eller traktkarta

TRAKT Inventeringstrakt
Se traktlistan eller traktkarta

YTA Inventeringspåslag
Påslag för provytan. Se traktlistan eller traktkarta

INVEN

Är provytan inventerad?

- 1 Ja
- 2 Nej – provytan inte återfunnen
- 3 Nej – skogsmark, en verklig förändring har skett
- 4 Nej – hela ytan avverkad (slutavverkning)
- 5 Nej – annat skäl (ge en notis)
- 6 Nej – inga granar kvar på ytan
- 7 Ja – men endast restbestånd kvar
- 8 Ja – med ny (säsong 0 – 2) beståndskant inom 25 m

ANDEL Andel av provytan

Andel av provytan (25 m radie) som tillhör aktuellt bestånd, där bedömning av barkborreangrepp är gjord. För redan angiven delning som berör 10 m ytan ange 100 %, ange däremot en aktuell andel där beståndsgränser ”delningar” finns utanför 10m radien men inom 25m. Uppskatta andel i % av hel yta.

1 - 100 %

KANT Avstånd till beståndskant

Avståndet från angripna träd till närmaste lucka eller kant mot lägre bestånd registreras. Endast angripna bestånd!

00	Träd i yttersta beståndskanten samt fröträd
05	Avstånd < 5.0 m
10	Avstånd 5.1 - 10.0 m
15	Avstånd 10.1 - 15.0 m
20	Avstånd 15.1 - 20.0 m
25	Avstånd 20.1 – 25.0 m
26	Avstånd större än 25.0 m

ANGREPP Antal barkborreangripna träd

Ja / Nej

Räkna antal träd angripna av granbarkborre under innevarande år. Träd dödade av granbarkborre före 2011 skall inte medräknas.

Sök döda träd med arttypiska angrepp. Angripna träd kan fortfarande ha en levande grön krona. Barkborreangrepp kan avslöjas genom kådflöden

borrspån och att hackspettar sökt efter insekter. Angrepp förekommer även lite högre upp längs stammen. Oftast finns angripna träd (döda) eller vindfällan i närhet av angrepp gjorda under flera säsonger.

Alla angrepp av granbarkborre och dubbelögad bastborre skall medräknas. Förväxlingsrisk finns med sextandad barkborre men dess angrepp är i huvudsak på klenare träd (<10 cm) eller i toppdelen (<10 cm) av grövre träd.

Om angrepp finns:

Skall diameter mätas på samtliga angripna träd (inklavad mot centrum). ange på Trädblankett:

Ange **Diameter, Barkborreart** (GBB eller DOB eller GBBDOB),
Säsong (enligt RT 0,1,2,2+,3+)

Om ytan är kalavverkad ange om träden varit angripna och ange säsong.
Om ytan är sanitetetsgallrad mät in stubbdiameter och ange säsong.

FREK10 Andel barkborreangripna träd inom 10m ytan

Andelen av medhärskande, härskande överståndare granar inom 10 m ytan som är angripna. Avser färska angrepp!

FREK25 Andel barkborreangripna träd inom 25m ytan

Andelen av medhärskande, härskande överståndare granar inom 25 m ytan som är angripna. Avser färska angrepp!

GRAND Andel gran

Anges endast då en uppenbar förändring skett jämfört med gran andelen angiven i ytlistan.

5. ÖVRIGT

GPS positioner finns angivna på traktkartan.

Datasamlare : ett enkelt program finns (såsom ett excelark).
Knappa in data och flytta till nästa genom att använda pilarna. För att spara ange F2 för att avsluta ange F4. Vid sändning kopieras hela filen.

Klara er med att ange datum, identitet, inventerad och andel om inga angripna granar finns på ytan.